

NEVELŐ SZÁNDÉK

SLENDER MAN – AZ ISMERETLEN RÉM // SEPSI LÁSZLÓ

A VÁROSI LEGENDÁK TERJEDÉSE MA MÁR ELKÉPZELHETETLEN KÖZÖSSÉGI OLDALAK, DIGITÁLIS KÉPEK ÉS MOBILTELEFONOK NÉLKÜL.

A tinihorrorok és a városi legendák lényegében egy töről fakadnak, erkölcsileg nemesítő rémtörténetek, amelyek a Grimm-mesék modernizált verzióiként a nagybetűs élet veszélyeire emlékeztetik az ifúságot. Témaik a kamaszkorra jellemző testi elváltozásoktól és ezzel összefüggő higiéniai kötelességektől („a lány, akinek csótányok tenyészték a hajában”), a párválasztás („kampós kezű sorozatgyilkos portyázik a szerelmesek promenádján), szórakozás („AIDS-es tűk a klubokban”) és szexualitás („aktus egy szűzzel gyógyítja a nemi betegségeket”) szinte minden területét átfogják, amelyeknek otthonos ismeretere a tizenéves közönségnek – egyben gyakori terjesztőknek – szükségük lehet. A legtöbb városi legenda, amely a kamaszélet viszontagságairól szól, ugyanúgy a szabályszegés-büntetés logikáját követi, mint bármelyik áramvonalas slasherfilm, és az sem véletlen, hogy ezen szabályszegések jelentős része szexuális jellegű. A szerkezeti és tematikus hasonlóságok ellenére viszonylag alacsony azoknak a tinihorroroknak a száma, amelyek a városi legendák folklórkincséhez nyúlnak, és ezt sikeresen teszi. Függetlenül attól, hogy akár a *Péntek 13.*-sorozat vagy Freddy Krüger rémtettei is elmesélhetők városi legendaként (ráadásul utóbbiban még az elméről elmére költöző mémszörny motívuma is benne van), a *Kampókéz* és a *Körrel* fémjelzett legenda-horrorok, illetve a *Rémségek könyve*-típusú tini-rémségek közül csak előbbi-

ek értek el számottevő kritikai elismerést és kanonikus státuszt. Mindemellert az új évezredre a tiniket célzó városi legendák egy újabb témával és mediális csavarral gazdagodtak: a rémtörténetek már nem csak szájról szájra terjednek, mint herpesz a házibuliban, de cseten is át lehet küldeni őket. A legendák terjedése ma már elképzelhetetlen közösségi oldalak, digitális képek és videók, rezgő okostelefonok nélkül – *A kör* elátkozott VHS-relikviáját végleg felváltották a gyilkos internetes mémek.

Ennek a folyamatnak az egyik internetes ikonja és központi szimbóluma a 2009-ben megalkotott Slender Man, amelyet a Something Awful fórumának afféle netes horrorversenyére ötlött ki a „Victor Surge” nevű felhasználó. A Slender Man és Frankenstein szörnyének között nem csupán születésük körülményei (mindkettő valamiféle kollektív megmérettetés eredményeképp jött létre) jelentik a párhuzamot: mindkettő alapja egy szinte végtelen számú jelentéssel felruházható, mégis egyedi szörnytest, amely a Slender Man esetében egy nyúlánk, öltönyt viselő férfi, akinek koponyáját zsákvászonszerű anyag borítja, és háta mögött esetenként csápok kavarognak. Ám szemben Frankenstein szörnyével, a Slender Mannek csak teste van, története nincs. A különböző, leggyakrabban vizuális interpretációkban visszatérő motívum a rém vonzalma a kis- és fiatalokhoz, ám ezen kívül afféle üres lap, amely bármilyen további értelmezésekkel feltölthető. Hol fekete-fehér képeken álldogál egy játszótér szélén, mint Pennywise az *Az archív* fotóin, hol magányos Tim Burton-i monstrumként csábít örök gyermekkorra az erdő sötét mélyén, hol pedig csáppokkal ölelt lovecrafti rémként tör rá áldozataira. A Slender Man tulajdonságainak és jelen-

tésének rögzíthetlenségéből fakad, hogy egyelőre csaknem teljesen életképtelennek mutatkozott egy olyan történetközpontú médiumban, mint az egészestés film. Míg gifekben, videójátékokban és pár perces kisvideókra bontott websorozatokban a szörny hihetetlenül népszerű, egészestés feldolgozásai közül csupán a HBO elnyújtott és fókuszaltan dokumentumfilmje, a *Slenderman: Az internet réme életre kel* haladta meg a *low-budget* horrorok gettóját, nem mellékesen azáltal, hogy a szörny helyett inkább koncentrált a szörny által előidézett valódi tragédiákra. 2014-ben két tizenkét éves lány a wisconsini erdőszélességben tizenkilenc kézzel próbálta meg feláldozni közös barátjüket a Slender Mannek: a városi legenda effajta színvitele és áttüremkedése a valóságba korántsem példátlan, ám a tragédia körüli hírverést meglovagló idejű Slender Man-filmnek, *Az ismeretlen rém*nek semmi érvényeset vagy izgalmasat nem sikerült állítania róla.

Ehelyett Sylvain White és David Birke alacsony költségvetésű horrorja a nyitójelenetek után le is mond arról, hogy a gyilkos kamaszlányok történetét dolgozza fel, ehelyett az okkult határátlépésekről szóló klasszikus formulát próbálja adaptálni a mémek és digitális elmevirások kontextusába, ahol a mumus ugyan a Slender Man, de valójában lehetne Samara is a *körből*. *Az ismeretlen rém*ben a pedagógia győzedelmeskedik az esztétika felett: miközben szinte semmit nem örökít át a Slender Man körül kialakult netes kultusz képanyagainak vizualitásából, hőseit újra és újra a szabad internet hozzáférés veszélyei fenyegetik. A gyanús weboldalak, késő éjszakai csetpartnerek és bevérzett szemek között *Az ismeretlen rém* leginkább azon régi városi legendák retorikáját követi, amelyek a túl sok tévé veszélyeire hívták fel a figyelmet. Eszerint mindegy is, milyen rém tanyázik a közeli erdőben, a filmbeli tiniknek nem miatta kell meghalnia: pusztulásuk első sorban az ingyenes wifinek és a korlátlan díjcsomagnak köszönhető.

SLENDER MAN – AZ ISMERETLEN RÉM (Slender Man) – amerikai, 2018. Rendezte: **Sylvain White**. Írta: **David Birke**. Kép: **Luca del Puppo**. Szereplők: **Joey King** (Wren), **Julia Goldani Telles** (Hallie), **Annalise Basso** (Piper), **Jaz Sinclair** (Chloe). Gyártó: **Madhouse Entertainment / Mythology Entertainment**. Forgalmazó: **InterCom**. *Szinkronizált*. 93 perc.